

Ezt az ugrást éltük és éljük most mi is. És itt vagyunk áhított jövőnk küszöbén. És nekünk hinnünk kell emberré válásunk megdönthetetlen valóságában. Ez már valóság és nem álom többé. A fejlődés nagyot lendült és mi az első osztályból a közbeesők átugrásával a felsőbe kerültünk. Emberevő icnevadak közül egyszerre békeszerető emberek közé. És ha már itt vagyunk, ne hátráljunk mi sem. Fejlődjünk. Hozzuk be az elmulasztottakat, tanuljunk, dolgozzunk és higgyünk. De nem vakon, hanem a tények erejéből építsük föl hitünket a meggyőződést.

DEMOKRÁCIA VAGY REVIZIO

Írta: Dr. Hok Rezső

Az első és második világháború közötti Magyarország bel- és külpolitikájának tengelyében a revizionizmus, mint a trianoni határok kiigazítására irányuló társadalmi-politikai mozgalom állott. Ez a revizionizmus a trianoni szerződést igazságtalannak nyilvánította és történelmi igazságszolgáltatást követelt. A történelmi igazságszolgáltatás abban állott volna, hogy visszaállítják az u. n. »ezeréves határokat« (melyek korántsem ezerévesek) és a »szent korona«, illetőleg a magyar hűbér urak fennhatósága alá hajtának ismét mintegy millió szlovákot és ruszint, millió román, millió horvátot és millió szerbet, melyek a monarchia széthullásával felszabadultak és nemzeti államaik határai közé kerültek.

Ennek a revizionizmusnak a szülőanyja és legifjabb hordozója a magyar hűbéres nagybirtokos osztály és a nagyipari, illetőleg bank-tőke voltak. A magyar urak Szlovákiában, a Ruszinföldön, Erdélyben és ut a Vajdaságban és Horvátországban több százezer holdra menő földbirtokot vesztek el. A hűbéres méltóságok abba ugyan még belenyugodtak volna, hogy birtokaik a határokon túl vannak, abba azonban már sehogysem tudtak belenyugodni, hogy birtokaikat a világháborút követő forradalmi megmozdulások hatása alatt az utódállamok földreform céljaira kisajátították. Ezt a veszteséget helyrehozni csak egyféleképpen lehetett: visszacsatolni Magyarországhoz az elvesztett területeket és hatálytalanítani a földosztást.

Nem kevesebb érdek fűzte az ipari és bank-tőkét is a revizióhoz. Az a magyar ipar ugyanis, amely a trianoni szerződéssel megvont határokon belül maradt az új határokkal elvesztette egyrészt piacának, másrészt nyersanyagforrásainak nagy részét. Hasonló veszteség érte a bank-tőkét is, mely sok százezer betéteszt vesztett el és a tőkekülhelyezés busás hasznot hozó lehetőségeit.

Mi sem természetesebb, hogy a magyar ipar és bankintézetek hű fegyvertársaként állottak oda a grófok, bárók, püspökök és a többi nagybirtokosok mellé, hogy együttesen hozzák tető alá a trianoni békeszerződések reviziójának ügyét. Az is természetes, hogy a határrevizióhoz fűződő érdekeiket nemzeti érdekeknek tüntették fel. A földesurak és részvényesek a magyar nemzet, a magyar nép nevében követelték a határkiigazítást, jóllehet egyesegyedül az ő zsebükről volt szó.

A magyar uralkodó osztályok, hogy a kiőgő lólábat memmel jobban elrejtésék, hatalmas anyagi eszközök felhasználásával (lehetőleg az államkassza fekete alapjaiból, tehát végeredményben az adófizető tömegek pénzéből) és az egész állami és társadalmi gépezet bekapcsolásával fekorbácsolták, de egyben sovíniszta viszályra fordították a tömegek nemzeti érzését és irredenta felszavak alatt a szomszéd nemzetek népei ellen uszították őket

A trianoni béke ellen szárnyrabocsáitott »Nem, nem, soha« jelszó azonban nemcsak arra volt jó, hogy az ország urai önos érdekeiket a nemzet állítólagos érdekei mögé rejtsek. A »Nem, nem, soha« és a »Mindent vissza« jelszavaknak még egy igen fontos szerep jutott, éspedig: Magyarország belső társadalmi kérdéseinek elködösítése. Magyarország dolgozóinak főkérdése ugyanis nem az volt, hogy mennyi magyar él túl a határokon, hanem az, hogy a magyarországi nincstelen földmunkás földhöz jusson, az ipari munkás meg kerázza magáról a tőke igáját, Magyarország dolgozóinak főgondja, mint mindenütt az ország politikai és gazdasági demokratizálódásában volt. A magyar uralkodócsztályok mindent elkövettek, hogy ezt az igazságot véka alá rejtsek. Minden erejükkel azon voltak, hogy a dolgozók jai ne ébredjenek annak tudatára, hogy a magyar dolgozó társadalmi kérdéseinek megoldását nem a határokon túl, hanem a határokon belül kell keresniök. A magyar föld, a magyar ipar és a magyar pénztőke mágnásai minden társadalmi bajt Trianonra kentek. Valahányszor a magyar földmunkás, a magyar ipari munkás, a magyar hivatalnok, vagy köztisztviselő nagyobb falat kenyeret kért — az urak Trianonra mutattak. »Nem lehet — mondták — Magyarországot feledarabolni, nincs miből.«

Be kell vallanunk, hogy a »Mindent vissza«, a »Nem, nem, soha« és a »Csonka Magyarország nem ország, egész Magyarország mennyország« irredenta hírverése nem maradt eredmény nélkül. Az intézményes irredentizmus sokak szemére hályogot húzott. A sok jelszótól és irredenta nótától nem vették észre, hogy a dolgozók életszínvonalukat csak a tőke rovására emelhetik föl; hogy a grófok és egyházfők százezer holdjaiból és a tőke profitjából kell lekanyarítani — ha nem egészen elvenni — azt a darabot, amely megoldja Magyarország dolgozóinak létkérdését.

A Magyarországon feikorbácsoló sovinszta irredentizmus és revizionizmus hullámai természetesen átsaptak a határokon túlra is, ahol magyar tömegek új államkeretek között kisebbségi életet éltek. Az irredentizmus az utódállamokban mindenütt igen hamar, széles talajon, mély gyökerezt vert.

Ennek oka elsősorban az utódállamok megoldatlan nemzetiségi kérdésében. majd általában a demokrácia megoldatlan kérdéseiben volt. Az utódállamok magyarságának revizionizmusa úgyszólván egyenes arányban állott a nemzeti elnyomással. Minél jobban érezte a magyar kisebbség az államhatáron nyomását, annál többet gondolt a határon túlra, ahol legalább magyar mivoltáért nem kell szenvednie. A nemzeti elnyomás terhével a vállán természetes az is, hogy az utódállamokban élő magyarság megoldatlan társadalmi kérdéseit is a kézzelfoghatóbb és nyilvánvalóbb nemzeti elnyomás szemüvegén keresztül nézte és látta és mint egy sajátos jelenséget az utódállam terhére írta. Arra egy pillanatra sem gondolt, hogy sorstársa odaát Magyarországon éppolyan Földnélküli: János, mint ő Romániában, vagy Jugoszláviában s hogy a bér munkás osztályhelyzete Magyarországon hajszálra azonos az övével.

Vegyük csak a régi Jugoszlávia példáját. A magyarság itt a forradalmi munkásság, parasztság és értelmiség kis csoportjától eltekintve, majdnem kivétel nélkül revizionista volt. Ha emlékezetünkbe idézzük, hogy a magyarság a régi Jugoszláviában legelemibb kulturális jogait, kezdve az iskolától a műkedvelő színjátszásig kegyként kapta (igen kis adagokban), hogy a magyar kisebbség nem volt egyenrangú népcsoport a többségi népek mellett, hanem ütőkártya a beográdi nagyszerb politikusok kezében Magyarország felé, melyet úgy és akként játszottak ki, ahogy azt nagyszerb politikájuk megkívánta — akkor a tömegek revizionista beállítottsága érthető. A magyarság a régi Jugoszláviában, melyet joggal tekintettek a népek börtönének, sohasem tudta pontosan mettől meddig terjednek jogai. Mindössze kötelességeiket határozták meg szigorúan.

A magyarországi revíziólista politika hivatalos irányítói kenyéradó gazdáikkal: a földesurakkal, nagyiparosokkal és bankvezérekkel, és a magyarság félrevezetett hamis délibábokat kergető tömegei a trianoni határokon innen és túl, ilyen körülmények között alig várták a pillanatot, hogy revíziós álmukat valóra váltsák. Ez a pillanat Jugoszlávia felé 1941-ben érkezett el.

Magyarország uralkodó osztályai a revízió jegyében, a »Mindent vissza« jelszavával léptek be a második világháborúba. Hogy a »felszabadulás«, melyet Horthy szuronyai hoztak, mit jelentett Bácska népeinek, arról itt nekünk, akik átértük a megszállás minden mozzanatát és élő tanúi vagyunk véres történelmi napoknak — kár hosszabban beszélni. Amit e helyen le kell szögeznünk az az, hogy a megszállás, a »határkiigazítás« a magyar dolgozók *alanyvető problémáját nem oldotta meg: sem itt, sem ott. A bácskai földmunkás továbbra is más földjét túrta, ép úgy mint a szentesi, vagy csongrádi. A magyar bérmunkás meg tovább harcolhatott a kenyérért és jogiért — ha volt hozzá bátorsága.*

A háború azonban, mely látszatra oly fényesen indult — elveszett. A magyar urak hódító-reviziólista politikája kudarcba fulladt. Csakhogy a kudarc ez alkalommal sokkal súlyosabb volt, mint az első világháborúban. Az a körülmény ugyanis, hogy a világ demokrata erői — hála a Vörös Hadsereg emberfeletti erőfeszítésének — diadalt arattak a fasizmus sötét erői felett, lehetővé tette a magyar fasizmus romjaiból éledő demokráciának, hogy végrehajtsa a magyar földmunkás évszázados álmát: a nagybirtok kisajátítását. A nagybirtokos osztály tehát nem csak, hogy azt nem kapta vissza e háborúból, amit az elsöben elveszített, hanem — kevés kivétellel — azt is elvesztette, amit az elsöböl megörözött. Ez a körülmény meröben más jeleget adott a magyar uralkodó osztályok vereségének a második világháborúban. Míg az első világháborúban imperialisták számoltak le egymással s Magyarországot a versengö imperialista hatalmak verték meg katonailag, addig most a katonai vereségen felül a demokrácia is rést ütött Magyarország társadalmi és politikai rendjén.

Magától értetödö dolgot, hogy a magyar reakciónak ma elsörendü érdeke füzödök ahhoz, hogy megállítsa annak a demokráciának a fejlődését, mely oly jelentös és érzékeny csapást tudott mérni a hűbéresekre. A tökére nézve kedvezötlen fejlődési körülmények között ez a demokrácia a profíttra, illetöleg annak egy részére is ráteheti a kezét.

A magyar demokrácia elgáncsolásának érdekében a reakció a régi elöírás-hoz nyúl. Azt az elégedetlenséget, mely egyrészt a háború által okozott pusztításokat, másrészt épen annak következményeként jelentkezik, hogy a demokrácia nem volt elég erős ahhoz, hogy átvegye a hatalmat és a nép kezébe adja azt, a reakció ismételten revíziós célok szolgálatába állítja. Az elvesztett hatalom visszaszerzésére irányuló törekvéseiket ismét a régi jelszavak mögé rejtik. Ma már ismét nyíltan és ismét a magyar nép nevében csapkodják az asztalt. Revíziót emlegetnek, néprajzi határokról beszélnek és minden erejükkel és sunyiságukkal azt bizonygatják, hogy nem az öngyilkos háború az oka a magyar nép mai nyomorúságának, hanem a demokrácia, az a kevés demokrácia, ami ma Magyarországon van. Ennek a hangos kardcsörgetésnek nem csak az a célja, hogy a magyar demokrácia fejlődését elgáncsolja, hogy a dolgozók tulajdonképeni maradvásáról elterelje a figyelmet, hanem gyöngíteni akarja általában a demokráciát, elsösorban azt a demokráciát, mely a határokon túl, kisebb nagyobb mértékben, már megvalósult s mely demokráciák a magyar reakció számára állandó veszedelmet rejtenek.

Ennek legegyszerűbb és legbiztosabb módját abban látják, hogy az irredentizmusnak a határokon át való csempészésével megbontsák a népek testvériséget és egységét. A magyarországi reakció például Jugoszláviában is állapot

akar teremteni. Céljaira Vajdaság magyar tömegeit szeretné felhasználni. A reakció a sovinizmus és irredentizmus felkorbácsolásával őket akar verni Vajdaság szláv és magyar dolgozói közé. Ebben egyébként nem különbözik hú fejevertársától, a szerb reakciótól sem. El szeretné választani a magyar munkást szövetségeseitől, a szerb munkástól, a magyar földmunkást és parasztot a szerb földmunkástól és paraszttól, s a magyar értelmiséget a szerb értelmiségtől, jóllehet ezek érdekei között egy szemernyi különbség sincsen. Ami különbség van, az csak annyi, hogy az egyiknek magyar az anyanyelve, a másinak meg szerb.

A reakció a határon túl nagyon is jól tudja, hogy Jugoszláviában a népi demokráciának a népek testvérisége és egysége az egyik alapköve, miért is ezt az egységet és testvériséget megbontani legfőbb feladatának tekinti. Az egymás ellen való uszítás nagy művét a magyar reakció ott kezdette meg, ahol azt a legkönnyebben hajthatta végre — Magyarországon, Magyarországi szláv lakosainak elnyomása nemcsak a régi demokrata- és népeleves hódító politika folytatása, hanem együttal egy jól átgondolt és alattomos kihívás Jugoszlávia felé. Azt remélték, hogy Jugoszlávia a magyarországi szlávok elnyomására megtorlásként a jugoszláviai magyarok, mint nemzeti kisebbség egyenjogúságának megvonásával felel, s a jogiosztott magyarság ismét a revízióizmus karjaiba menekül. Ez a számítás hamisnak bizonyult. Ez a megtorlás elmaradt. Jugoszlávia bebizonyította, hogy a demokrácia a népek egyenjogúsága nem pusztán szövegek, hanem jelenének és jövőjének alapkövei, melyeket semmi körülmények között sem ad föl.

A kísérlet, hogy a testvériséget és egységet itt Jugoszláviában megbontásuk kéri lehetetlenül hajótörést szenved és pedig elsősorban a magyar dolgozók ellenállásán. Ma a népi demokrácia Jugoszláviájában a magyar dolgozóknak ugyanis meg van minden okuk, hogy a határrevíziót elutasítsák maguktól.

A népfelszabadító harc Jugoszláviában a hatalmat a nép kezébe adta és a nép maga irányítja sorsát. Ebben a hatalomban a népbizottságokon keresztül a magyar dolgozók és értelmiségiek is részt vesznek. A magyar munkásság szabadon szervezkedik, a magyar földmunkás felédhöz jut, az új magyar értelmiség fejlődik. Iskolánk annyi van amennyi tanító és tanárt csak be tudunk állítani. Van napilapunk, van folyóiratunk, kultúregyesületeink, államilag támogatott magyar színházunk és további kulturális erősödésünk és fejlődésünk egyedül ezen múlik, hogy mennyire tesszük mi magunkévá kulturánk ügyét. Jogok és kötelességek terén törvényeink nem tesznek különbséget Jugoszlávia népei között és még azt sem mondhatja senki, hogy suba alatt a törvényeket a szerbség javára alkalmazzák — mint egykor a régi Jugoszláviában. Elég egy pillantást vetni az újságokba, hogy erről meggyőződjünk. A hadinyereség és földkiszajátítás tárgyalásokon a magyar hadigazdag és földbirtokos mellett ott ül a vádlottak padján a szerb, horvát, szlovák stb. hadigazdag és földbirtokos is. Ez alkalommal nem segít rajtuk többé az a hagyományos sógorság és atyafiság, amiről a régi Jugoszlávia hírhedtté vált. A népi demokrácia, nemzetiségre való tekintet nélkül, csak a nép érdekeit ismeri és nem akuszik senkivel, legkevésbé a demokrácia rovására.

Akár az államhatalmat, akár a gazdasági kérdések megoldását, akár a politikai kérdéseket vesszük szemügyre a két országban, az összehasonlítás mindig Jugoszlávia javára dől el. Amíg itt pl. az államhatalom száz százaléka a nép kezében van, addig ott a reakciót még mindig nem sikerült kiemelni az államigépezetből, sőt azokat az állásokat is lépésről lépésre visszavesszük, amelyeket első visszavonulásukban elvesztettek. Továbbá amíg itt a termelés feletti ellenőrzés a dolgozók kezében van és a reakció kezéből kicsavarták hatalmuk tulajdonképeni forrását: a gyárakat és bankokat, addig ott a reakció továbbra is mindezek birtokában van és csak a kedvező pillanatot várja, hogy ismét rohamra induljon a dolgozók ellen. Az infláció ilyen roham. Amíg itt a

hadigazdagokat megfosztják a nép nélkülözéseiből: sajtot millióktól, addig ott a kufárok és üzérek serege folytatja sötét üzelmét. Amíg itt megoldották a nemzetiségi kérdést, addig ott a szláv nemzetiségek még mindig nem tudnak elemi jogaik birtokába jutni. Amíg itt a dolgozók maguk szabályozzák a dolgozókat érintő összes kérdéseket, addig ott, ha pillanatnyilag nem is farkasbőrben, de az urak, a pénz urai diktálnak. A magyar dolgozók tehát Jugoszláviával a népi demokráciát veszítik el és mindazt amit ez a demokrácia hozott.

Sajnos a Vajdaság magyar dolgozói között még mindig vannak, akik nem ismerték fel a való helyzetet. Még mindig akadnak olyanok, akik a változásban olyan uralmi változást látnak, amiben már kétszer volt részük. Egyszer 1918-ban, egyszer meg 1941-ben. Még mindig akadnak olyanok, akik nem látják be, hogy ez az ország az övék, hogy ez az ország a dolgozók országa, hogy ez az ország őket, a dolgozókat védi és szolgálja, hogy ennek az országnak a jövője az ő jövőjük. Még mindig nem értik meg egyesek, hogy ezúttal nem az történt, hogy elmentek a magyarok és jöttek megint a szerbek. Itt ezúttal egész más ment el és egész más jött. A megszállók seregeivel ezúttal egy egész rendszer ment el, a fasizmus rendszere és jött helyébe egy új világ, egy új rendszer, a népi demokrácia rendszere.

A revizionizmus célja épen ezért ma több, mint az első világháború után volt. A magyar uralkodóosztály akkor az elvesztett piacok, az elvesztett földbirtokok után szaladt. Akkor csak területi változásról volt szó, mely nem érintette egyik állam belső társadalmi rendjét sem. Ma ennél sokkal többről van szó. Ma az új társadalmi rendért, a népi demokráciáért folyik a harc. A határrevízió ma Jugoszláviában nem a határok egyszerű áthelyezését jelentené egy és ugyanazon rendszeren belül, hanem a kivételt demokrácia egész rendszerének megsemmisítését.

Ezzel minden dolgozónak tisztában kell lennie. Ma a magyar dolgozók részére a nemzetiségi hovatartozás itt Jugoszláviában többé nem vár megoldásra. A magyar dolgozók kérdése Jugoszláviában ma azonos Jugoszlávia összes népei dolgozónak kérdésével, ez pedig: a népi demokrácia kérdése. Egyszerűen a magyar munkásra nézve ép oly életbevágóan fontos és elsőrendű kérdés, hogy a politikai és gazdasági hatalom a dolgozók kezében maradjon, mint a szerb, horvát, szlovén, macedón, vagy crnogorai munkásnak. A dolgozóknak sem itt, sem odaát Magyarországon nem áll érdekében a revízió. A magyar dolgozók érdeke a demokrácia fejlődéséhez kötött, amely érdekeit képviseli és megvalósítja. Csak a demokrácia hozhat a dolgozóknak többet és jobbat, mint ami a multban volt.

Ha az elmondottak után feltesszük a kérdést, hogy melyik az a réteg, kik azok, akiknél a revizionizmus itt Jugoszláviában mégis talajra talál, úgy igen könnyen megadhatjuk a választ. Elsősorban azok, akik a népi demokráciánk kihúzta a talajt: a munkásnyűzök, az éhbéért látástól-vakulásig dolgoztató földbirtokosok, a kevés munkával és sok szemfülességgel nagy pénzeket kereső kereskedők, a hadigazdagok, a kufárok, az üzérek stb. Ezeknek minden idegészál a pokolba kívánja a mai határokat illetőleg a népi demokráciát, mely a határokon belül letáplajuktól fosztotta meg őket. Ezek mind a magyarországi szabad vadászterületek után vágyódnak. Ezek joggal beszélnek arról, hogy itt elnyomják őket. Ezt nem is tagadja senki. Csak hogy itt nem a magyart nyomják el bennük, hanem társadalomellenes magatartásukat. Bennük nem a szerb nyomja el a magyart, hanem a demokrácia a reakciót, a haladás a kerékkötőt. Hogy e tétel mennyire fődí a valóságot mi sem bizonyítja jobban minthogy — akármilyen visszaosan is hangzik — a revíziósok sorában ott találjuk a hasonszőrű — szerbeket is.

Sajnos a fenti csoporton kívül akadnak még mások is a revizionisták sorában. Amíg az első csoportba azok tartoznak, akiknek a revízió tárgyilagos,

anyagi, sőt létérdekük, addig a másodikba azok tartoznak, akket az előbbieket félrevezetnek, magukkal rántanak. Mindazok, akik túl mély gyökeret vertek a polgári társadalomban és valamely oknál fogva nem tudnak megkapaszkodni a demokráciában igen könnyen a revízió és irredentizmus ingoványára tévednek.

A magyar dolgozók érdeke minő látjuk a demokrácia megtartásában és fejlődésében van. A revizionizmus, mint a reakciós erők mesterkedése, a demokrácia ellen irányul s így a magyar dolgozók érdekeivel szemben áll. A magyar dolgozók társadalmá csak úgy védheti meg érdekeit, ha megtisztítja sorait a reakciós, népeellenes, sovimisztá elemektől. Ebben váll váll mellett kell haladnia Jugoszlávia többi dolgozóival. A magyar dolgozóknak is kérelhetetlen harcot kell indítaniok a fekete kereskedelem, az üzérek ellen, a hadiságok kezére kell juttatni mindenkít, aki a demokrácia útjába csak egy kavicsot is dob, fel kell jelenteniök, le kell leplezniök a hadigazdagokat, a gabonarejtegetőket, a népeellenes elemeket — ha még oly édesen és szépen is játszanak nemzeti érzéseik hűrjain.

A reakció támadására a demokráciának ellentámadással kell válaszolnia. A reakció táborából kiinduló revizionista-sovimisztá-irredenta mozgalomnak a dolgozók sziklaszilárd egységébe és testvériségébe kell ütköznie. Magyarország urai, alighogy megmenekültek a halálos veszedelemtől, máris ismét rosszban török a fejüket. Vissza szeretnék fordítani a történelem kerekét oda, ahol olcsó szláv és zsidó vér árán újból harácsolni lehetne. Magyarország urai egy egész nemzet sorsát teszik fel ismét tétnek az új játszmányban. A Jugoszlávia és Magyarország közt jönak induó viszonyt már eljátszották. Most tovább úzik játékkukat — más bőrén. Megpróbálják megbontani Jugoszlávia dolgozóinak egy-séges testvéri sorait. De sikertelenül. Jugoszlávia magyar dolgozói sorsuk, a demokrácia védelmében még szorosabbra záriák soraikat szláv testvéreikkel a reakció ellen. A magyar revíziós politika ez egyszer elvétette számadásait. Jugoszlávia magyar dolgozót a demokrácia megtanította, hogy a magyar urakban ne a magyart, hanem az urat lássa — határkérdésben meg csak a demokrácia határai érdeklük.

PAJZS PÁL:

ÉNEKELÜNK

(AZ ÚJ IFJÚSÁGNAK)

Szélesen zúgnak a dalok
a keleti hegyek felől;
döngön megremegettik a mellünk,
énekeliünk.

Előttünk forrongó utak,
bátrak vagyunk, fiatalok,
Kemény öklök, merész szívek,
szépek vagyunk és szabadok.

Dalolásunktól megremeg
az öreg föld minden tája

s meghajol a dús vidéknek
minden ága és virága.

Áttaposunk poron, romon,
Hív a holnapnak reménye,
forró, piros, pezsgó vérünk
odahajt a nap elébe.

Hajrá, — kezet kézbe. — Indulj,
A jövő elébe megyünk;
Fel a fejjel, daccal meresszel
új dalokat énekeliünk.